

85A

Kab./1067/P.Z.

GEHEIM/ZEER VEEL SPOED.

afschrift.

Moord te Banjoewangi.

aan den
13/8
na veld

Batavia, 13 Augustus 1947.

Ik heb de eer Uwer Excellentie hierbij ter kennisgeving in afschrift aan te bieden een voorloopig rapport, betreffende de te Banjoewangi gepleegde moorden.

Voor publicatie wordt dezerzijds het noodige verricht.

Namens den Legercommandant,
Het Hoofd v.h. Kantoor Politieke Zaken,

Mr. J. Ph. H. E. van Lier.
Lt. Kolonel.

AAN: Zijne Excellentie den Luitenant
Gouverneur-Generaal van
Nederlandsch-Indië,
BATAVIA.

- c.c.: Hfd. R.V.D. (Rapport spoedshalve reeds ondershands aan den Heer Ozings overhandigd.)
- Hfd. D.L.C. (Met verzoek om voor de publicatie in overleg met het Hfd. R.V.D. het noodige te verrichten.)
- Cdt. "A" Divisie.
- Dirvo.

vL/BvV.

Afschrift

OPSPORINGSDIENST OVERLEDENEN - BIJKANTOOR SOERABAJA.

ZEER GEHEIM

1. Ondergetekende, Nico Leidelmeyer, geboren te Banjoewangi op 19 November 1933, ex-ingezetene van Banjoewangi, thans verblijf houdende bij de familie du Charon de Saint Germain in het Metropole-kamp II, verklaart hierbij als vluchteling onder aanbod van ede het volgende.

- 2. Tijdens de Merdeka-relletjes woonden wij, d.w.a.

mijn vader	J.J. Leidelmeyer
" moeder	R. Leidelmeyer
" zusters	Mathilde en Greta Leidelmeyer
" broeder	Leo Leidelmeyer en
" persoon	Nico

te Tamansari (koffie-onderneming van den Heer W. Ottolander in het Banjoewangische) als T.R.I. geïnterneerden tezamen met nog andere families, toen op Maandag 21-7-1947 de landing der Mariniers te Banjoewangi plaats vond.

De T.R.I. nam haastig de benen en vluchtte het binnenland in, de inwoners van Banjoewangi en omstreken aan de moord- en rooflust der Oezingers (kruisingproduct van Madoerees en Balinees) overlatende. Gelukkig viel de stad zonder noemenswaardige tegenstand direct in handen der Mariniers.

De dag na de landing, dus op Dinsdag 22 Juli jl., kwam de moord- en rooflustige bende de geïnterneerden afslachten, waarvan slechts een gering aantal, w.o. mijn persoon, daaraan wist te ontkomen.

3. In genoemd interneringskamp van de T.R.I., Tamansari, was het ook zeer tevallig, dat de eigenaar van gemeld koffielandje was geïnterneerd, nl. de Heer W. Ottolander, die het eerst door dat beestentug ten aanschouwe van ons, geïnterneerden, werd afgeslacht en nog wel met onze kapmesen, die zij tevoren opeisten of ter leen vroegen, zogenaamd om er thuis mee te werken.

4. Na dat afgrijselijke schouwspel kwam mijn vader zaliger aan de beurt en nam hem achtereenvolgens mijn moeder, zusters, en broer. Mij vonden zij nog te jong en ik werd voorlopig met rust gelaten.

Toen al deze ongelukkige personen, die niet direct dood waren om water vroegen, kregen zij een paar kappen na, totdat de dood uit hun lijden verlostte.

Dit alles heb ik met eigen ogen moeten aanschouwen.

5. Mede aanwezig in ons huis op het koffielandje was de familie de Lange, bestaande uit vader, Heer E. de Lange en dochter Lena, die na mijn uitgemoorde familie voor afslachting

aan de beurt kwam. Ook dit wrede voorval moest ik meemaken, Hierna werden zij allen, op den Heer Ottelander na, in een gemeenschappelijk graf op het achtererf begraven, terwijl eerstgenoemde persoon apart werd ter aarde besteld.

- 6. Na deze moordpartij werden de 2 resterende families, bestaande uit:
  - de familie Mevrouw Slotman en zoon Vicky
  - " " Mevrouw Meyer, dochter Polly en 3 jongens: David, Evert, Benny
 weggevoerd, waarheen is mij echter niet bekend.

- 7. De familie A.F. Schultz wist zich te redden door zogenaamd opeens veel voor de "Islam" te voelen en gaarne genegen die leer aan te hangen, waardoor zij van uitmoorden, gespaard bleef en apart naar het binnenland vervoerd werd. Instinctmatig sloot ik mij bij die groep aan en bleek dit naderhand mijn behoud te zijn. Onderweg, ter hoogte van Goenoengsari, kwamen wij onverwachts onze bevrijders, de Mariniers tegenk waarop de moordlustige bende haastig het hazenpad koos, ons ongedeerd achterlatende. Hierna werden wij naar de stad gebracht en door tusschenkomst van het Hoofd Tijdelijke Bestuursdienst van Banjoewangi werd ik, begeleid door den Vlootpredikant, naar mijn familie te Soerabaja vervoerd.

- 8. Te Banjoewangi zijnde, ontmoette ik andere geredden, die mij het volgende verhaal deden.

Iets verder van ons kamp lag een ander T.R.I.- kamp, ook op het koffielandje, genaamd Padang, waarvan de eigenaar, de Heer van den Goes, reeds in de Jappentijd door de Jappen op zijn landje doodgeschoten werd.

Hier was de familie van der Linden, bestaande uit 7 personen, geïnterneerd, nl.:

- vader
- moeder,
- 2 kinderen (jongen en meisje)
- 2 nichten en
- 1 heef.

Op Mevrouw van der Linden, na, die zwaar gewond door de Reddingsbrigade Mariniers werd aangetroffen en momenteel in het ziekenhuis te Banjoewangi is opgenomen, was de rest eveneens vermoord.

- 9. Nog verderop van Tamansari lag het huis van Dr. Kraus (Zwitser van geboorte), die met zijn vroer in de Jappentijd ook door die krompoten gefusilleerd was. Dit werd den Heer Sweis van het Internationale Rode Kruis te Djember bij zijn komst te Banjoewangi medegedeeld.

- 10. Weer iets verder lag het tot interneringskamp veranderd huis van den Heer Hemmekamp, alwaar de Heer en Mevrouw

Nieuwenburgh, benevens Mevrouw Schalk zaten, die mede tot de vermoorden behoorden, waarvan de Heer Nieuwenburgh zo maar - dit volgens de militairen - in de W.C. geworpen werd, terwijl Mevrouw Nieuwenburgh en Mevrouw Schalk in den djagoeng-tuin begraven werden.

11. De vermoorde familie van der Linden, op Mevrouw na, bestaande uit 6 personen, vonden de militairen in een bosje, genaamd Sodong Djeroek, begraven, terwijl het jongmens George Meyer onderweg wist te ontsnappen en thans te Banjoewangi bij de militairen is.

12. Resumerende zijn na de landing der Mariniers op 21 Juli 1947 te Banjoewangi in de omstreken vermoord op 22-7-47:

1. Heer	W. Ottolander	
2. "	J.J. Leidelmeyer	
3. Mevr.	R. Leidelmeyer	
4. Mej.	Mathilde Leidelmeyer	
5. "	Greta Leidelmeyer	
6. jongen	Leo Leidelmeyer	
7. Heer	E. de Lange,	
8. Mej.	Lena de Lange	
9. Heer	van der Linden	
10. jongen	van der Linden	
11. meisje	van der Linden	
12.)	nichtjes	van der Linden
13.)		
14. neef	van der Linden	
15. Heer	Nieuwenburgh	
16. Mevrouw	Nieuwenburgh	
17. "	Schalk	
18. "	Slootman	
19. jongen	Vicky Slootman	(vermist)
20. Mevrouw	Meyer	"
21. Mej.	Polly Meyer	"
22. jongen	David Meyer	"
23. "	Evert Meyer	"
24. "	Benny Meyer	"
en gedurende den Japansen tijd werden geexecuteerd:		
25. Heer	van der Goes	
26. "	Dr. Knaus	
27. "	Knaus (broer)	

Soerabaja, 31 Juli 1947.

Nevenstaand handtekeningen in mijn bijzijn gesteld.

w.g. Nico Leidelmeyer

Naam: J.W.F. Meeng
Functie: Hoofd Bijkantoor Soerabaja van den O.D.O.
w.g. J.W.F. Meeng.

Ondergeteekende Mejuffrouw Julia Augusta Leidelmeyer,
zuster van den eerder genoemden overledene Julius Johannus
Leidelmeyer, geboren te Liroeng (Menado) op 10 November 1895,
werkzaam als telefoniste Noord-entrale Soerabaja en wonende
Princesselaan 102 pav. alhier, verklaart hierbij onder aanbod
van ede, dat de getuigenis van haar neef Nico zeer betrouwbaar
is.

Soerabaja, 31 Juli 1947.

w.g. J.A. Leidelmeyer.

Afschrift aangeboden ter kennisneming
aan den Commandant A Divisie.